

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*
Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Blok 1 G.F. Händel - Let Thy Hand Be Strengthened

1 maximumscore 1

akkoordinstrument: klavecimbel

basinstrument, een van de volgende:

- cello; ook goed: viola da gamba
- contrabas
- fagot

Opmerking

Alleen als het akkoordinstrument en een basinstrument juist zijn,

1 scorepunt toekennen.

2 maximumscore 2

	zes antwoorden juist	vijf antwoorden juist	vier antwoorden juist
acht noten omcirkeld	1	0	0
zeven noten omcirkeld	1	1	0
zes noten omcirkeld	2	1	1
vijf noten omcirkeld		1	1
vier noten omcirkeld			1

Opmerkingen

In alle andere gevallen geen scorepunten toekennen.

De eerste noot in maat 2 wordt bij het beoordelen buiten beschouwing gelaten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

3 maximumscore 2

	1	2	3	4	5	6
maat	1 - 3	4 - 6	7 - 8	9 - 11	12 - 14	15 - 17
	(a)	b	c	b'	(d)	a'

indien vier antwoorden juist 2
indien drie antwoorden juist 1
indien minder dan drie antwoorden juist 0

4 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

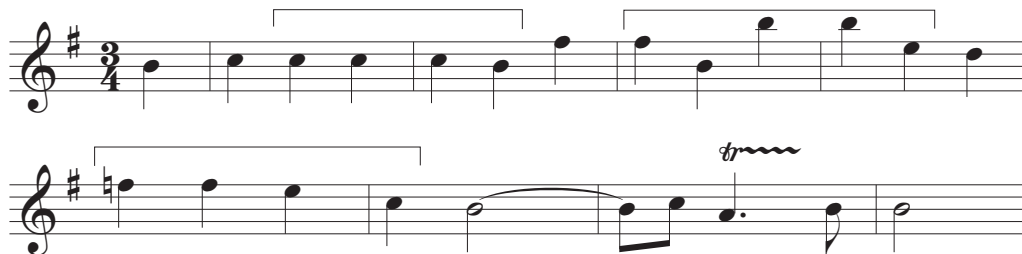
- stijgend (kopmotief) / stijgende (contour van de) inzetten
- inzet van de (kop)motieven op de tel / eerste noten op de tel
- veel gebruik van kwartnoten
- benadrukken van de eerste tel

per juist antwoord 1

5 maximumscore 1

affectenleer

6 maximumscore 3

per haak geheel juist 1

7 maximumscore 1

hemiool

8 maximumscore 1

orgelpunt

9 maximumscore 2

- tel 1 en 2: sopraan en alt 1 1
- tel 3 en 4: alt 2 en tenor 1

Blok 2 A. Glazunov - Strijkkwartet nr. 3, deel 3, Alla Mazurka

10 maximumscore 3

thema	1e keer	2e keer	3e keer	4e keer	5e keer	6e keer
maat	(5)	13	21	25	59	63

indien vijf maatnummers juist	3
indien vier maatnummers juist	2
indien drie maatnummers juist	1
indien minder dan drie maatnummers juist	0

Opmerking

Als een juist maatnummer bij de verkeerde inzet is genoteerd (bijvoorbeeld '4e keer maat 59'), mag dit antwoord toch goed gerekend worden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 4

maat	partij(en)	compositietechniek
1 t/m 8	(altviool)	bourdon (kwint) / orgelpunt
21 t/m 27	viol 1, viol 2, altviool, cello / tutti	homofonie
33 t/m 40	cello	(ostinato)
43 t/m 50	cello, viol 1	imitatie
51 t/m 58	viol 1, viol 2	overwegend unisono
69 t/m 76	een van de volgende: – viol 1, viol 2 – cello	(overwegend) tegenbeweging orgelpunt
91 t/m 95	een van de volgende: – viol 1 en/of viol 2 en/of cello – cello; ook goed: viol 1, cello / viol 2, cello / viol 1, viol 2, cello	orgelpunt bourdon (kwint)

indien zeven regels juist	4
indien zes regels juist	3
indien vijf regels juist	2
indien vier regels juist	1
indien minder dan vier regels juist	0

Opmerkingen

Een antwoord mag alleen goed gerekend worden als op een regel zowel de partij(en) als de compositietechniek juist zijn.

Alle compositietechnieken mogen maar één keer genoemd worden.

12 A

13 maximumscore 2

- viol 1 en viol 2: arco 1
- altviool en cello: pizzicato 1

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 maximumscore 2

Uit een juist antwoord moet blijken dat:

- in maat 2 t/m 4 de hoogste noot van het motief elke maat lager is 1
- in maat 6 en 7 de vier hoogste noten van het motief elke maat lager zijn 1

15 maximumscore 1

nationale school / nationale scholen

Blok 3 K. Penderecki - Resurrection

16 maximumscore 2

drie antwoorden, bijvoorbeeld:

- laag / lage registers van de instrumenten
- (grotendeels) chromatisch / (veel) kleine secundes / kleine intervallen
- (gebruik van) crescendo en decrescendo
- herhalende motieven
- ‘haperende’ ritmiek
- staccato / geaccentueerd gespeeld

indien drie antwoorden juist 2

indien twee antwoorden juist 1

indien minder dan twee antwoorden juist 0

Opmerking

Het slagwerk wordt buiten beschouwing gelaten.

17 maximumscore 1

Opmerking

Alleen als het antwoord volledig juist is, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
18	<p>maximumscore 1 tamtam; ook goed: gong</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Het antwoord 'bekken(s)' / 'cymbal(s)' mag niet goed gerekend worden.</i></p>	
19	<p>maximumscore 2 haak 1 en 3: geheel unisono haak 2: polyritmiek haak 4 en 6: complementair ritme haak 5: tegenbeweging</p>	
	<p>indien vier antwoorden juist indien twee (of drie) antwoorden juist indien minder dan twee antwoorden juist</p>	<p>2 1 0</p>
	<p><i>Opmerking</i> <i>Alle compositietechnieken mogen maar één keer genoemd worden.</i></p>	
20	<p>maximumscore 2 twee antwoorden, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> – doorbreken periodische zinsbouw – vrijer gebruik van het metrum – sonore zachte klanken – gebruik althobo – gebruik gedempt koper 	
	<p>per juist antwoord</p>	<p>1</p>
21	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • speeltechniek altviolen, een van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> – Uit een juist antwoord moet blijken dat de altviolen tremolo / repeterende noten / kleine notenwaarde spelen. – tremolo • begeleiding piano, twee antwoorden (bijvoorbeeld): <ul style="list-style-type: none"> – hoge ligging – driedelige figuur / triolen / wiegende cadans – (vrijwel geheel) eenstemmig – grote sprongen – kleine notenwaarde 	<p>1 1</p>
	<p><i>Opmerking</i> <i>Alleen als bij begeleiding piano twee antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.</i></p>	

Blok 4 Nederlands succes in het buitenland

26 maximumscore 2

	drie antwoorden juist	twee antwoorden juist
vier maatsoorten geplaatst	1	0
drie maatsoorten geplaatst	2	1
twee maatsoorten geplaatst		1

Opmerking

In alle andere gevallen geen scorepunten toekennen.

27 C

28 maximumscore 1

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- hetzelfde ritme in alle instrumenten
- onderbreking van het doorgaande ritme in de drum
- dalende lijn (bas / gitaar / saxofoon / blaasinstrument)
- op elke tel / elk woord een bekkenslag
- op elke tel / elk woord een nieuw akkoord
- toevoeging saxofoon / blaasinstrument

Opmerking

Alleen als twee antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

29 maximumscore 2

- melodie geheel juist 1
- akkoordsymbolen geheel juist 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

30 maximumscore 1
mondharmonica / blues harp

Opmerking

Het antwoord 'harmonica' mag niet goed gerekend worden.

31 maximumscore 2

couplet 1	(X)
refrein A	X
refrein B	X
overgangsgedeelte ('aah')	
gitaarsolo 1	
gitaarsolo 2	X
gitaarsolo 3	X
couplet 2	X
couplet 3 ('mmmmm')	X
refrein A	X

	zeven antwoorden juist	zes antwoorden juist
acht kruisjes geplaatst	1	0
zeven kruisjes geplaatst	2	1
zes kruisjes geplaatst		1

Opmerkingen

In alle andere gevallen geen scorepunten toekennen.

Het kruisje bij couplet 1 wordt bij het beoordelen buiten beschouwing gelaten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

32 D

33 maximumscore 1
tien

34 maximumscore 2

maat 1		maat 2	
(a)	f	c	g

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

35 maximumscore 2

twee van de volgende:

- woord: takes, verschil: langer aangehouden
- woord: away, verschil, een van de volgende:
 - eindigt lager
 - ander melisme
- woord: seen (eerste keer), verschil: hoger / melismatisch

per juist antwoord 1

Opmerkingen

Een antwoord mag alleen goed gerekend worden als het onderstreepte woord verschilt en het beschreven verschil juist benoemd is.

Het woord 'all', de laatste regel en de dynamiek worden buiten beschouwing gelaten.

36 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- drukke en strakke drumritmes
- (zeer) hoge zangstem
- powerakkoorden
- pompende bas
- zwaar versterkte en vervormde klanken / distortion

per juist antwoord 1

Opmerking

Het noemen van alleen instrumenten is niet voldoende.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

37 maximumscore 1

intro	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	X	X	X	X				X	

Opmerkingen

Alleen als het antwoord volledig juist is, 1 scorepunt toekennen.

Maat 9 wordt buiten beschouwing gelaten.

38 maximumscore 1

blue note(s)

39 C

40 maximumscore 2

		1 t/m 4	5 t/m 7	8 t/m 10
leadzang	globaal stijgend			X
	gelijkblijvend		X	

		1 t/m 4	5 t/m 7	8 t/m 10
basgitaar	globaal stijgend		X	
	gelijkblijvend			X

		1 t/m 4	5 t/m 7	8 t/m 10
backing vocals	globaal stijgend			X
	gelijkblijvend			

indien vijf antwoorden juist

2

indien vier antwoorden juist

1

indien minder dan vier antwoorden juist

0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

41 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- op elkaar plaatsen en verweven van verschillende muzikale lagen/tracks
- grotendeels met computer samengesteld
- zware (kick)drum(s) / kicksamples
- luidere bas
- minder verschil in dynamiek
- meer in blokjes van twee of vier maten opgebouwd
- gebaseerd op loops/(herhalende) samples
- gebruik van effecten
- gequantiseerd/quantization (of een omschrijving hiervan)
- meer instrumentaal / langer instrumentaal intro

per juist antwoord

1

Opmerking

De antwoorden 'kickbeat' en/of 'ten minste 120 bpm' mogen niet goed gerekend worden.

42 maximumscore 2

	kleine tert	grote tert
decime 1	X	
decime 2		X
decime 3	X	
decime 4		X

indien vier antwoorden juist

2

indien drie of twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

43 maximumscore 2

- maat 2 en 3 volledig juist

1

- maat 4 volledig juist

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

44 maximumscore 2

- speeltechniek: slappen 1
- hiphop, een antwoord (bijvoorbeeld): 1
 - rap
 - zware bas
 - gebruik drumsample(s) / drumcomputer

45 maximumscore 2

	grondtoon	terts	kwint	geen akkoordtoon
Fm	X			
E \flat				X
B \flat			X	
D \flat		X		

- indien vier antwoorden juist 2
- indien drie of twee antwoorden juist 1
- indien minder dan twee antwoorden juist 0

46 maximumscore 1

Uit een juist antwoord moet blijken dat:
 eerst (fragment 1): wordt alleen aan het begin van de maat gespeeld
 daarna (fragment 2): wordt op de eerste en derde tel gespeeld
 ten slotte (fragment 3): worden in (vrijwel) de hele maat noten met kleine waarden gespeeld / wordt in (vrijwel) de hele maat syncopisch gespeeld

Opmerking

Alleen als de drie antwoorden een juiste ritmische ontwikkeling beschrijven, 1 scorepunt toekennen.

47 maximumscore 2

maat 6: eerst 4, daarna 3
 maat 7: eerst 1, daarna 2

- indien vier antwoorden juist 2
- indien twee (of drie) antwoorden juist 1
- indien minder dan twee antwoorden juist 0

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinerator in de applicatie Wolf.
Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 12 juli.

6 Bronvermeldingen

- Blok 1 G.F. Händel - Let Thy Hand Be Strengthened
The Sixteen o.l.v. Harry Christophers
cd: Coro cor16066
partituur: H.W.14.
- Blok 2 A. Glazunov - Strijkkwartet nr. 3, deel 3, Alla Mazurka
Utrecht String Quartet
cd: MDG 603 1236-2
partituur: M.P. Belaieff
- Blok 3 K. Penderecki - Resurrection
Florian Uhlig, piano
Polish Radio Symphony Orchestra o.l.v. Łukasz Borowicz
cd: Hänssler Classics SCM CD 98.018
partituur: Schott 908
- Blok 4 Nederlands succes in het buitenland
Shocking Blue - Never marry a railroad man
cd: Red Bullet RB 66.239
Within Temptation - Ice Queen
cd: Supersonicrecords 82876 51935 2
Junkie XL - A little less conversation
cd: Sony Music RCA 07863 68079 2
Elvis Presley - A little less conversation
opname: <https://www.youtube.com/watch?edufilter=NULL&v=NVopDink4uQ>
(25-01-2020)
Martin Garrix feat. Macklemore & Patrick Stump - Summer Days
cd: MNM 538.947-6